

АРХІВ

ПРО "УМ"

РЕКЛАМА В "УМ"

ПЕРЕДПЛАТА НА "УМ"

Україна молода

введіть фразу для пошуку

ЗНАЙТИ

ГОЛОВНА

НОВИНИ

ПОЛІТИКА

ЕКОНОМІКА

СУСПІЛЬСТВО

ІСТОРІЯ

ЗДОРОВ'Я

ІНШІ РОЗДІЛИ

> [Культура](#) > Київська опера відкрила сезон еротичним трилером «Весілля Фігаро»

КИЇВСЬКА ОПЕРА ВІДКРИЛА СЕЗОН ЕРОТИЧНИМ ТРИЛЕРОМ «ВЕСІЛЛЯ ФІГАРО»

27.09.2019

Вікторія КОТЕНОК



Сезон Київська опера відкрила еротичним трилером «Весілля Фігаро». (Фото надане театром.)

Оновлений Київський муніципальний театр опери і балету для дітей та юнацтва відкрив 38-й театральний сезон. Нині його новою лаконічною назвою є «Київська опера». Змінився цей дім Мельпомени не лише за назвою, а й усередині. Зроблено ремонт, оновлено технічне обладнання, у планах — епатажні сучасні прем'єри, розширення глядацької аудиторії.

Відкрив сезон театр прем'єрою «Весілля Фігаро» Амадея Моцарта.

Постановниками заявлено, що це не просто опера і навіть не комедія, а еротичний трилер. Насправді еротики як такої у виставі мало, та й трилера в класичному його трактуванні — теж.

Творці спробували сюжет опери максимально наблизити до сьогодення, героїв зробити реальними людьми — кожного зі своїми недоліками і достоїнствами, проблемами і гараздами. У сюжеті багато інтриг, плутанини, з'ясування стосунків, але вони набули серйозного драматичного відтінку. Через що опера, незважаючи на її мажорне музичне звучання, стала схожа більше на психологічну драму чи мелодраму.

Окрім того, постановники деяких персонажів зробили привидами, а сам замок — загадко лабіринтом-трансформером, тож у виставі ще й багато містики. Детальніше про прем'єру, 

зміни та плани театру у прямій мові з його директором — художнім керівником Петром Качановим, режисером-постановником опери Оксаною Тараненко, виконавицею ролі Сюзанни Дар'єю Литовченко, диригентом-постановником Іваном Чередніченком.

Буде і «Лускунчик»

— Петро Федорович, розкажіть про зміни, які відбулися в театрі, і чого очікувати у новому сезоні.

— Три місяці тому ми почали готуватися до нового сезону. За цей час нам вдалося зробити дуже багато. Ми повністю оновили глядацьку зону — замінили стільці, покриття, пофарбували стіни. Ремонт відбувся у гримерних кімнатах, фойє, у зоні туалетів. Купили хорошу звукову і світлову систему, нові пульти управління. Найкраще оцінить зміни той глядач, який бачив театр до ремонту. Загалом, на ремонтні роботи було витрачено понад 5,5 млн гривень. Для муніципального театру це досить великі кошти. Величезна подяка за це Департаменту культури КМДА, зокрема Діані Поповій і Миколі Шуляку. Також ми змінили неймінг театру, провели ребрендинг.

Ми прагнемо розширяти цільову аудиторію і бачити в театрі більше молоді. Адже наш театр — для дітей і юнацтва. Багато бачимо дітей та їхніх батьків у театрі, але не бачимо цього юного глядача. Адже юнацтво — це до 27 років включно. Тому заради них фактично додаємо до репертуару сучасні інноваційні модерні постановки. Київський глядач дуже вибагливий, йому нецікаво дивитися речі, які не відповідають нашому часу, сучасним вимогам. Ми рухаємося дуже стрімко вперед: у нас з'являються засоби комунікації, нові гаджети, все оновлюємо. Вистави 20-30-річної давнини, на жаль, не викликають у глядачів дикого захоплення і бажання прийти ще раз.

— Театр подає оперу «Весілля Фігаро» як інноваційну виставу. У чому полягає ця інновація?

— Інноваційність у всьому: у режисерській концепції, у технічних засобах — освітленні, декораціях, у зображувальних речах. Тобто у світі існує тренд на сучасне мистецтво. Ми хочемо в нашому театрі підтримати цей тренд, наслідувати світ і робити це так, як у Європі чи Америці.

— Які заплановано прем'єри у новому сезоні?

— Ми плануємо ставити сучасну модерну версію балету «Лускунчик». Постановником запрошено балетмейстера і хореографа Артема Шошина. Минулого сезону ми поставили новорічний мюзикл «Фабрика Санти», цього сезону буде її продовження, для якого Дмитро Саратський писатиме музику, а постановкою займатиметься Дмитро Тодорук. Сподіваюся, продовжиться наша співпраця з дизайнером Дмитром Курятою, і він створить костюми до цієї вистави. У лютому заплановано прем'єру рок-опери «Сагайдачний. Штурм Москви». Муз до неї пише композитор Іван Небесний. Закривати сезон будемо балетом «Аладдін», над

музикою до якого працює композитор Олександр Родін, а постановкою займатиметься Сергій Кон.

— Оксано, про що ваша версія опери «Весілля Фігаро»?

— Це постановка про людей і їхні стосунки. Про ставлення до любові та всіх її аспектів у дорослому розумінні. У нас є маніакальний тиран, натхненний поет, жінка, що зруйнувала своє життя через помилкову стратегію, пара закоханих, пара привидів і ще купа дивних створінь. Вони живуть разом і залежать одне від одного. В їхньому домі прозорі стіни і неможливо усамітнитись. Ми разом із ними можемо відчувати біль зради, збудження, вібрації першого поцілунку, страх можливого насильства і ніжну втому кохання. Ми дуже вдячні генію Моцарта і Бомарше та пропонуємо вам свої асоціації з приводу «Божевільного дня, або Одруження Фігаро».

— Дар'я, що можете розповісти про характер своєї героїні? Як працювали над її створенням?

— Дуже важко зіграти звичайну нормальну людину. Легко грати персонажів негативних чи характерних. А коли у тебе роль, яка дуже схожа на тебе, твій характер, це, зізнаюся, важкувато. Станіславський називав Сюзанну «Фігаро у спідниці». Своєю хитрістю і спритністю вона навіть перевершує Фігаро. Репетиції вистави були такі цікаві, захоплюючі, що навіть не хотілося йти додому. Ми майже жили в театрі у той період.

Розрив шаблонів

— Іване, які свої корективи, задумки чи ідеї ви як диригент-постановник внесли у постановку опери?

— Опера, в хорошому сенсі цього слова, вийшла дивна. У чому ця дивина? Не скажу, що це модерна постановка. Оксана Тараненко, на мою думку, фантастичний режисер — вона повністю розірвала всі шаблони у цій роботі. У плані театру, сценографії, самого прочитання Бомарше. При цьому дуже близько до тексту. Вся дія у нашій опері відбувається за межами часу. Можна навіть сказати, що це паралельна реальність або фентезі.

У режисерській концепції закладені деякі моменти перевтілення. Наприклад, Граф Альмавіва не є класичним графом: у нього є певні психологічні і, як на мене, навіть психіатричні проблеми, а також він трохи неврастенік. У Бомарше всі персонажі досить яскраві, але комедійні. Утім вони живуть у таких умовах, що особливо комічними їх не хотілося робити. Приміром, та ж сама Розіна — дружина графа, знає, що чоловік її зраджує, що вона йому набридла. Це накладає свій відбиток на її характер і загалом на героїню. Тому в нашому трактуванні вона теж трохи неврівноважена особа, яка має проблеми з алкоголем.

— Тобто герої у вашому прочитанні опери стали більш схожими на сучасних реальних людей?



— Саме так. Хотілося відійти від поверхневого шаблонного сприйняття цих героїв. У цьому і дивність постановки, через усі ці психологічні риси, які ми винесли на авансцену. Герої за сюжетом потрапляють у досить кумедні ситуації. Коли звичайна людина потрапляє у досить кумедну ситуацію, так — це смішно. А коли у людини є певна трагічність у долі і ця «трагічність» потрапляє у кумедну ситуацію — це не завжди виглядає кумедно. Інколи це може бути навіть чорний гумор. Але ми намагаємося не перевантажувати глядача і слухача саме такими моментами. Режисер хотіла саме це підкреслити, й у музиці знайшлися моменти для того, щоб це втілити.

— Музика допомагає чи дисонує з психологічними портретами героїв?

— У даній опері складно щось підкреслити музично. Моцарт писав у певному стилі і в той час опера-буф мала свої певні шаблони написання, класичні канони. І більше того, це в основному мажорна весела музика. Тоді так люди розважалися в театрі. Дивність нашого прочитання, що всі психологічні проблеми персонажів при звучанні веселої музики створюють відчуття паралельної реальності. Ми намагалися саме це підкреслити. І маю надію, що нам вдалося. Це не прибираючи абсолютно комічних епізодів. Наприклад, вихід п'яного садівника Антоніо, який бачив, як хтось вистрибував із вікна графині, і як ця інтрига вирішується. Тобто є абсолютно буфонні шаблони, від яких ми нікуди не дінемося.

— Змін у сюжеті немає?

— Ні, від сюжету ми ні вліво, ні вправо не відійшли. Просто герої мають ось таку свою специфіку. Ну і, звичайно, Сюзанна і Фігаро у нашій версії є найнормальнішими людьми. У цьому паралельному світі вони намагаються знайти своє місце і, врешті-решт, одружитися без усіляких проблем.

Еротичний трилер

— Чому ви охарактеризували жанр опери як еротичний трилер?

— Це задумка режисера. Прошу не розуміти цей жанр буквально. Це все-таки опера і ніяких сцен із роздяганням чи оголенням немає. Еротизм — у поведінці героїв, жестах, пластиці. Зовсім трохи еротики у сцені, де Барбаріна у ванні з Керубіно. Ми не порушуємо у виставі жодних естетичних, моральних і етичних норм. Еротичний трилер — це робоча назва жанру вистави, думаю, її найближчим часом замінять на любовний трилер.

— А які ознаки саме трилера?

— Динамічний розвиток подій, які відбуваються у замку. Але не в тому веселому, який описав Бомарше, а обтяженому психологічними проблемами героїв. А ще у нас три персонажі мають не зовсім людську подобу. Це Лікар Бортоло, Марселіна і Дон Базиліо. Свого часу Бортоло і Марселіна могли одружитися, але їм на заваді стали Фігаро і Граф Альмавіва. Це за сюжетом трилогії Бомарше. Тому вони виступають наче привиди отої любові, яка могла би бути між подружжям Альмавів. Але це дуже завуальовано. Ми навмисне не хотіли підкреслювати, ^

вони є їхнім дзеркальним відображенням.

— Чи багато скорочень зробили?

— Скорочували зі слюзами на очах. Над редакцією працювали з режисером, мабуть, із місяць. Саме лібрето дуже заплутане. У ньому є декілька таких питань, на які дуже важко знайти відповідь саме у партитурі. Оскільки у нас є ось ця зміна характерів персонажів, то сюжет необхідно було довести до якогось логічного перебігу подій. Тому багато вирізано в історії Барбаріні і Керубіно. Хоча саме там у Моцарта еротизму хоч відбавляй. Порізані речитативи і навіть деякі музичні номери, які не несли в собі нового інформаційного навантаження. Вся музика фантастична, але ми мали вкластися за часом хоча б у 2 години 20 хвилин.

— Скільки тривали репетиції?

— Ноти роздали десь у середині березня. З середини квітня почалися вже постановчі репетиції. Опера дуже об'ємна. У театрі, де артистам потрібно забезпечувати ще й поточний репертуар, місяць на постановку — це дуже мало. Було важко. Прем'єрний показ був на закриття сезону 20 червня. І ось другий — на відкриття 19 вересня.

— Яка сцена з цієї опери приносить вам найбільше задоволення як диригенту?

— Чесно кажучи, всі. Як музиканту мені найбільше симпатизує фінал другого і четвертого актів. Ми сумістили перший і другий акт в одну дію, третій і четвертий — у другу. Але мені зручніше ділити на акти, як у партитурі. Розповідаю, чому саме ці уривки. Моцарт перший використав момент дії в музичному матеріалі, тому що раніше в операх уся дія відбувалася лише в речитативах. В аріях дії десь 5-10% було. Тут же абсолютно дієві фінали. І дуже динамічні.

Наприклад, у фіналі другого акту одна проблема накладається на іншу: не встигли вирішити проблему графиня із Сюзанною, як на них навалюється нова; як тільки вирішується проблема з роздратованим графом, як Бартоло і Марселіна подають у суд на Фігаро. Через те, що там багато дії і геніально написано саме музичний матеріал, я від нього отримую фантастичне задоволення. Те ж саме можна сказати про фінал четвертого акту. Дія відбувається наче в паралельній реальності: у парку-лісі герої рухаються невпевнено, не впізнають одне одного через переодягання. Створюється цілий клубок цікавої інтриги, яка у кінці розплутується, все завершується, і врешті-решт, добре абсолютно для всіх.

Вікторія КОТЕНОК,
театрознавець

Друкована версія

ТЕГИ: КУЛЬТУРА, ТЕАТР

